

Posudek diplomové práce Aleny Pušové

Katalánsko během frankismu v raném díle Pera Gimferrera

Alena Pušová zvolila zajímavé a zdánlivě úzké téma při pohledu na dílo předního katalánského básníka Pera Gimferrera (nar. 1945), který je u nás málo známý a jehož poezie zatím nebyla do češtiny (na rozdíl od slovenštiny) knižně přeložena. Téma je zajímavé v tom, že se zaměřuje na aspekt vybočující z poetiky jeho generace „Novísimos“: úvodní tezi, že přes generační rozchod se starší sociální poezií má v Gimferrerově poezii politické téma nadále důležitost, méně nápadnou a spjatou s obecnějším tématem, celá diplomová práce bohatě potvrzuje. Diplomantka postihuje, jak se osobní a společenská zkušenost z epochy frankismu, v níž autor prožil prvních třicet let života, propojuje s filosofickou reflexí lidské existence.

Autorka dobře zvládla spojit fundované kontextové kapitoly s talentovanou interpretací básnických textů. Informace o společenském a literárním kontextu na prvních třicet stranách, potřebná nejen proto, že jde o jevy u nás málo známé, ale hlavně kvůli společenskému tématu v samé básnickově tvorbě, je formulovaná jasně a přehledně. Opírá se o postačující odbornou literaturu.

Stěžejní rozsáhlá část práce „Rozbor raného díla s frankistickou tematikou“ (asi lépe „s tematikou frankismu“) se noří do četby španělsky psaných prvních sbírek a následných sbírek v katalánštině. Silnou stránkou této diplomové práce je „pozorné čtení“ (close reading) Gimferrerových básní, vnímavé nejen k zvoleným sociálním či politickým motivům, ale zároveň k mnohoznačnosti veršů a k filosofickým a estetickým významům. Zvláště citlivě Alena Pušová postihuje metapoetickou reflexi básní, jež jsou ve spodním významu poezií o poezii. Její intenzitu zajímavě spojuje s básnickovým přechodem od španělštiny k osobnější tvorbě v rodné katalánštině.

V rozboru španělsky psaných sbírek *Hoří moře* a *Podivné ovoce* z šedesátých let najdeme velmi dobré formulace o významových vrstvách v několika málo vybraných verších, na implicitním pozadí celé básně či celé sbírky i vnějších kontextů – nejpronikavěji myslím u „Písně pro Billie Holiday“. V této části jsou ukázky až příliš fragmentované, místy jsem postrádala uvedení delší ukázky nebo celé básně.

To je posléze napraveno v interpretaci poezie v katalánštině počínaje sbírkou *Zrcadla* (1970). Mnohoznačnost se zde pojí s tématy zrcadlení či přeludů, kde autorka postihuje také intertextové souvislosti s tvorbou evropských a amerických básníků. Prohlubuje citlivé čtení textu se zapojením kontextů španělské občanské války a frankismu, se smyslem pro jazyk, pro

čas a prostor evokací minulosti, přítomné existence, její konečnosti. Múzické textové a kontextové vnímání se bohatě naplňuje zejména v rozborech básní „Obratník Kozoroha“ a „Pustý prostor“, s jejich neoddělitelnou tematikou politickou, filosofickou, estetickou (hra zrcadel, nereálnost moderní existence) a básnickou (slovo o slovu).

Práce se čte pěkně, formulace jsou stále vyzrálejší. Autorčin smysl pro jazyk se projevuje i ve většinou dobrých překladech veršů ze španělštiny a z katalánštiny; cenná je sama výborná znalost obou jazyků. Celkově je odborný styl práce kultivovaný, se zažitou terminologií, i pečlivě zredigovaný (jen drobnou připomínku mám k užívání slova „poetický“, kde odborná literatura užívá termín „básnický“). Profesionálně je zvládnutá práce s relativně bohatou odbornou literaturou.

Práce Aleny Pušové se podle mého názoru opravdu vydařila, jednoznačně splňuje nároky kladené na diplomovou práci. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji jako výbornou.

prof. Anna Housková
oponentka

7. 6. 2020